

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

40 ՓԱՐԱ.

40 ՓԱՐԱ.

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԹԵՐԹ

Կր ճրատարակուի ամեն կիրակի օրեր: Տարեկանն է կանխիկ Ա. աստիճանի բանաստեղծությունների ամսագրի մեկ օրվան համար: Կր ճրատարակուի ամսագրի կառավարության մոտ: Գուրու գա-
ցածներուն ծախքը աստիճանի վրայ է: Երկու շաբաթ անցած օր-
եր կը ծախսուին 3. 25 փ: Երեսուցական քաղաքացի ամսագրի 30
ճրատիկ: Հատկ 40 փաթա:

Նամակ կամ գրություն պետք է ուղղել աս. խմբագիր-Տեղեկ
Կ. Կախանովսկիին Երևանի քաղաքացիական կառավարության մոտ:
Կ. Կախանովսկիին Տեղեկ կամ Պաշտոնի գործադրության մոտ: Կա-
ռավարության մոտ: Կախանովսկիին Տեղեկ կամ Պաշտոնի գործադրության
մոտ: Կախանովսկիին Տեղեկ կամ Պաշտոնի գործադրության մոտ:
Կախանովսկիին Տեղեկ կամ Պաշտոնի գործադրության մոտ:

Թիվ 14

ԿԻՐԱԿԵ

1887 ՄԵՐՏՈՐԵՐ 20

ԲԱՇԽԱՆԱԿԱՆԻԹԵՐ

Աղբ. — Աղբ. — Տեսութիւն. — Մի-
ջուր. — Ստանի. կեանքին. — Վերջին
դարուն. — Պատկանեան (Պատկան. Պատկան-
պատ). — Զուտանայի. — Աղբ. լուրեր. —
Վեպ ժողովրդականությանը. դրքի ձևով:

Ա. Գ.

Պիտեբան Մեծ. Կարտուրեա է ֆինանսի
տնօրէնին՝ օրիկ կը հրատարակուի
կիրակնօրեայ-Հայրենիքը՝ փոխադրե-
լուծ է ի Չիլէք-փաղար:

Աստի կը խնդրուի խմբագրութեա-
նըս վերաբերեալ ո՞ր է քրտնիւն
յղել անդ:

Կը խնդրենք այս առթիւ մեր ան-
մեն յարգելի Բաժանորդներէ - ի Պո-
լիս, յիւրապա և ի Կառապս - օր բա-
րեհանին առ մեզ հասցենէ ի բեանց
բաժանորդաց ինչ:

Կը յուսանք թէ հարկ չմիտ կրկնուի
մեր այս հրատարակ:

Ա. Գ. Ա. Յ. Ե.

ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ եօթնեկէն ուղ տնցու առ-
նանց ընտրուեալ նոր Բաղ. ժողովը:

Ընտրած ենք ու կը ընտրենք ընդ-
գիմադիր կուսակցութեան բողոքին առ-
ժեղը, սակայն անկեղծաբար խօսելով
խիտ թեթեւ կը գտնենք իւրեանց ընտ-
րած միջոցը:

Բողոքարկուք կրնային նախարդ

Բաղ. ժողովը գեղ չհրաժարած խըն-
դիր ընդ Ներքին Կանանդութեան
այն արամադրութիւնն՝ որոյ համեմատ
Առեւտրայեան Վիճակը կը պատրաս-
տէ ընտրելու զեղեկի յոնին ու
կը ընտրուի Բաղ. ժողովը և աստիճա-
րէն նորա վերադարձութիւնը կամ բա-
րեւութեան թիւը:

Բայց նախարդ Բաղ. ժողովը հր-
աժարականին ընդունելութեան յե-
տոյ՝ երբ պիտի ընտրուի նորա յաջոր-
դը, բոլոր ընդհանուր օրինաց, իրա-
ւունք չէ խնդիր յարուցանել, պա-
ղեմնէ Աղբ. ժողովը և յետագայ
նոր Բաղ. ժողովը ընտրութիւնը:

Երբ խնդիր մը կայ մէջ տեղ, կը
լուծուի միշտ ի դարձադրութեան
եղով օրինաց համեմատ:

Ընդհանուր սկզբունք է այս, որ
չատ ճշմարիտ է, որովհետեւ երբ խնդ-
րոյ ու պարագայի համեմատ օրէնք
փոխուի, ոչ մի օրէնք դժ և տեւեա-
նութիւն կ'ունենայ, ոչ ազգեր, դու-
տական ատեաններ ու ժողովներ կը
կառավարուին և ոչ ալ բարեկարգու-
թիւն կը տիրէ:

Զենք դիտել թէ օրէնքն յայնժամ
ո՞րու համար պետք ըլլայ:

Այսպէս օրինակ ընդգիմադիր
որոյ բողոքին իրաւացի լինելն անկամ
մ' ևս խտրութեան չանդերձ՝ կը
ցաւինք որ շատ ուշ միայնակ են, այ-
սինքն, ժամանակին դարձի չեն ձեռ-
նարկած:

Մենք չենք սկզբը տ'յնքուն ծան-
րանայ ընդգիմադրաց այս դարձին
վրայ, ո՞րքան կուղենք և աւելի ըն-
դարձակ իրաւամբ ծանրանալ բուն

իսկ արդի սղ. ժողովը Գիտնին
փրայ, որ մահաւոր, հրաժարման
և փիճակաւ գաղարկման պոկանեալ
երեսփոխանաց տեղ նոր ընտրութեան
խնդիրը տարկենք հետէ չէ մատու-
ցած ժողովին ուղարկութեանը: (Ա)

Մի անհերքելի զանցաւորութիւն է
այս, որոյ հետեւութեամբ արդի Աղբ.
ժողովը տակաւ կը դադրի սահմա-
նադրապէս կողմնալ երեսփոխանու-
թեան ժողով ըլլալէ, և որ եթէ այսպէս
տակաւին շարունակել իւր հակասա-
մանադրական ընթացքը, բողոքովին
պիտի կորստանէ Աղբին փառհաւ-
թիւնն և հարկ պիտի ըլլայ բուն իսկ
Աղբ. ժողովը վերադարձութիւնը օրա-
հանջել, որ անշուշտ աւելի ազգի պի-
տի ըլլայ, քան թողուլ որ յաւանանա-
կան ժողով մը դառնայ արդի ժողովը:

Այսպիսի սահմանադրականութիւն
և ոչ մի անդ կայ:

Ն. սակայն տակաւին կը դանդա-
տի թէ ժողովարդն անտարբեր է,
մինչեւ ազգային էն բարձր մարմի-
նը կը թերանայ իւր էական պարտու-
կանութեանը մէջ:

Այս ընթացքը զԱղբն ի մեռելու
թիւն կը տանի:

Բայց ո՞րու ըսել և ո՞րու խօսիլ:

(Ա) Այսինքն է թէ մենք կը պահանջենք
նախ պահանջուի Երեսփոխանաց տե-
րադրութեան և ապա նոր Բաղ. ժող-
ովը ընտրութիւնը:

Հարկի առջեւ, այն է, արդի որո-
շողայնի ծանրութեան և փափակու-
թեան պատճառաւ: զոհեցենք մեր
կարծիքը, բայց ահա երկու ամիս
անցած է և դեռ կատարուած չէ Բաղ.
ժողովը ընտրութիւնը:

այս առաջին անգամը չէ որ կը գրենք այս խնդրոյ վրայ :

Կերեայ թէ մեր Ազգ. ժողովն սկսած է այլ ևս բանի տեղ չդնել Հասարակաց Կարծիքը բնութեան , որ Ազգին ձայնն է :

1883 Փետրուարի մէջ պիտի կատարուէր Ա. վիճակի ընտրութիւնըն , որ հազիւ կիսովի կատարուած է , իսկ Բ. վիճակի ընտրութիւնն բնաւ չէ կատարուած :

Նոյնպէս , տարիներէ իւրեր չեն կատարուած վախճանեաց և հրաժարելոց տեղ նոր ընտրութիւն :

Այս հաշուով , դուք 60է աւելի ընտրութիւն պիտի կատարուի :

Սակայն երբ :

Երբ արտի տիրապետող ժողովը կամի :

Մենք ալ որ պատիւ ունինք Հասարակաց Կարծեաց թարգման լինելու , կը կամինք յետ այսորիկ կոչել զայդ ժողով լինեալիս ամբողջ ժողով :

Տեսնենք քիչ մ'ալ թէ ինչ կ'ընէ մեր Պատկ. Կրօն. ժողովը :

Իւր շարժական նիստերը կը շարունակէ կանոնաւորապէս :

Խիստ լաւ , կը հարցնենք ոտկայն թէ ինչ եղաւ Իզմիրի 300ից հանրագիրը :

Մեր ստացած ստոյգ տեղեկութեան համեմատ՝ յիշեալ ժողովը քննելով ու տեսնելով որ նոյն հանրագրին մէջ Դեր. Մեղիսեղեկ Սրբազանի մասին «անհաւատ» և «անկրօն» ըստած է , անշուշտ Ս. Հարց խղճին դպեր ու այդ կէտը բողբոլին կարեւորութենէ դուրկ համարեր է . իսկ միւս մասերուն համար ալ որոշեր է Քաղ. ժողովը ընտրուելէ յետոյ՝ խառն ժողովոյ մէջ նկատողութեան առնուլ :

Մենք ալ կ'ընդունինք թէ Ս. Հարց խղճն իրաւունք ունի , բայց Ն. Գերապատուութեանց խղճն ինչ զգաց կամ կ'զգայ երբ Շահապաղեանի կողմէ Ազգին ընդհանուր Հայրապետին՝ Վեհ. Տ. Տ. Մակար Ս. Կաթողիկոսին նկատմամբ բողբոլին անվայել ու գայթակղական դէպքեր ու հրատարակութիւններ տեղի կ'ունենան , և այդ արեղան կը շարունակէ իւր ըմբոստ ընթացքը նոյն իսկ Ազգ. Իշխանութեան դէմ , որոյ մէկ մարմինը նոյն

ինքն՝ Պատկ. Կրօն. ժողովն է :

Հանրագրին մէջ կային կէտեր , որ ընդհանուր են , ինչպէս են յիշատակութեան և Շահապաղեանի խնդիրք , որոց առաջնոյն համար կ'ընար Դեր. Մեղիսեղեկ Սրբազանէ գրաւոր բացատրութիւն պահանջել , իսկ երկրորդին համար որոշուիլ վերջումն « թագրի » մատուցանել Բ. Դրան , և մնացեալ ամբաստանութեանց համար ալ յանձնարարել Իզմիրի Պատ. Գաւառ. ժողովին ըստ օրինի քննութիւն կատարել , և եթէ հարկ էր , մի քննիչ ևս զրկել , որպէսզի Իզմիրի նման կարեւոր գաւառ մի ընդ երկուր չյուզուի և կիրքերը չբորբորին , որովհետեւ յոյժ վստահելի , արժանահաւատ և ընդհանուր յարգանաց արժանի ազգայնոյ մը կողմէ մեր ընդունած տեղեկութեանց համեմատ - զորս կը հրատարակենք այսօր - նոյնպէս պատուաւոր և ազգեցիկ ազգայնոց մեծ մաս մ'ալ ընդգէմ հանրագրին՝ կը պաշտպանէ դեր. Մեղիսեղեկ , որ եթէ կամովին իսկ ուզէ հրաժարիլ իւր պաշտօնէ և մէկնիլ , պիտի արդիւնի , որովհետեւ վստահութիւն և զօհունակութիւն կը յայտնէ Ն. Սրբազնութեան առաջնորդական պաշտօնավարութենէ :

Այսու կը բացատրուի Զմիւռնիոյ խնդրոյն կարեւորութիւնն և ստիպողութիւնը :

Ուստի , ո'րչափ յապաղի անխիժական կարգադրութիւն մը , բնականաբար այնչափ կը սաստկանայ խնդիրն ու կը ծանրանայ , որ հարկաւ հաճելի չէ :

Փափագելի է ընդհակառակը , փութով վերջացնել զայս անհաճոյ խնդիր և ջանալ հաշտեցնելու երկու կուսակցութիւններն ալ , որպէսզի սորա իրարու դեմ չլինուին , և Իզմիրի գաւառը խռովութեան թատր չհանդիսանայ , յարգելի անձնաւորութիւնք չընանին ու չզղուին ազգային պաշտօններէ և տեղական ազգային դործերն ու կրթական հաստատութիւնք չվնասին :

Եթէ Պատկ. Կրօն. ժողովն ձեռնարկութեանց պատճառաւ չլինայ կամ չուզէ այս մասին ո'ր և է տընօրինութիւն ընել , կարող է Ամեն. Ս. Պատրիարքն իւր պատասխանատուութեան ներքեւ դործել , որում Սահմանադրութիւնը կատարեալ իրաւունք կուտայ :

Արդ , սիրելի է մեզ յուսալ թէ Ն. Բարձր Սրբազնութիւն մեր այս արգար տնկալութիւն ի դերն չհաներ յօգուտ Իզմիրի կարեւոր գաւառին և այսու իւր օգտակար դործոցը վրայ կուգայ յաւելուլ մի այլ ոչ նուազ օգտակարադոյն գործ :

Մ Ի Զ Ո Յ Ք

Թէ ո'ր կարգի եկեղեցականք կըլնան օգտակար ըլլալ ի գաւառն ճիշդ լիմայ և Ամերիկացի միսիօնարաց ջանքերն ի դերն հանելու համար :

Ահա կարեւոր խնդիր մ'ալ այս է որ պէտք է հետաքրքրէ Ազգ. Վարչութեան ուշադրութիւնը :

Նախ պարտինք զիտնալ թէ ճիշդութիւն և միսիօնարք ո'րպիսի կարողութեան և հմտութեան տէր անձինք են :

Յիշեալք բացի իրենց պաշտօնին և կոչման վերաբերեալ հմտութենէ՝ ունին հաստատամտութիւն և անխնայնի (կարգապահութիւն) հետեւող անձինք են , և ծանօթութիւն ունին բժշկութեան , ու այլևայլ ճիւղերու , և որ աւելին է , զիտնն ուրա շահելու , դրուելու և պարագայէ օգուտ քաղելու միջոցները :

Ուստի , չկարծուի թէ պարագ ուղտարկ դուրս մարդիկ են :

Մեր նախնի Ս. Հայրերն ալ իրենց ժամանակին դիտութեանց քաջահմուտ անձինք էին :

Բացի աստուածաբանութենէ՝ ծանօթ էին բժշկութեան , արհեստից և գիտութեանց , գիտէին ժողովրդեան պիտոյքը , կը ճանչնային տեղական հանգամանքներն ու պահանջները , որտեղին կապուած էր Ազգին և եկեղեցւոյ հետ , չէին խորհել իրենց օգուտն ու հանգիստը , այլ կը ծառայէին Ազգի և եկեղեցւոյ օգտին , կատարեալ եկեղեցականներ էին և հայր հաստատակաց ու քաջ զիտէին ժողովրդեան հետ խօսելու լեզուն և նոցա սիրան և զգացումները վառ և կենդանի պահելու եղանակը :

Ուստի , երբ եկեղեցականք արթննալ կը հսկէին և չուէին ուրոյն շահեր ու պահանջներ բացի Ազգի և եկեղեցւոյ շահէն ու պահանջներէն՝ ո'չ վտանգեալ ու ո'չ կորուստ , զի տեսնելով ժողովուրդն որ իր եկեղեցական

ուսմանը լիարժեք մասնակցությունը (1) :

Ժողովուրդը ջերմաստիճան էր փայտաքեր նաև Երեսփոխանական Բնդհանուր Ժողովի վերականգնմանը, զի կորուսած էր իւր ազդեցութիւնը, զի չունէր իւր ամբողջութիւնը և զի մասնական ընտրութիւնք չէին կատարուած :

Օտեան Ժողովուրդին այս արդար պահանջման ալ գոհացում տուաւ, ինչպէս կուտար ամեն անգամ, երբ տեսնէր թէ նորա (Ժողովուրդին) բաղձանքներն արդար ու օրինաւոր են :

Օտեան իւր Վարչապետութեան աթոռին վրայ սկիզբէն մինչև վերջ անապարտ պահեց իւր մեծ Ժողովրդականութիւնը :

Երեւանի Պատրիարք բաղմունքէ յետոյ Ժողովը վարչական պաշտօնն, զոր այլ ևս երբէք չ'ստանձնեց :

Գրեթէ երբէք չէ եղած Վարչութիւն մը — բացի Նուրեան Վարչութենէ — որ Օտեան Վարչութեան չափ փափուկ, ծանր ու տաղանթալից խնդրոց պատահած ըլլայ և սակայն այնքան բաղմունք ազդեց ինքնորոշ մէջէ դուրս ելնէ առանց իւր վրայ պատասխանատուութիւն բերելու՝ պաշտպանելով միշտ Ազգին դերադրոյն շահերը և միշտ կրկնապատկերով Օսմանեան բարեխնամ տէրութեան վստահութիւնը Ազգին վրայ : (Շարունակելի)

ՎԵՐՁԻՆ ԳՄՐՈՒՆ

Դարունն է եկել նախընտրութեանը, նախընտրութեանը պէս պէս ձևերով, Դոյն դոյն ծաղիկներ՝ կարմիր ու սպիտակ, Վարդ, մեխակ, չուշան անուշ հոտերով, Երկինք ու երկիր քեզ տօնեն, գո'րուն : Զի ևս քան զամեն եղանակ սիրուն, Նա անձրև ցօղէ՝ առատ ի վերէն, Դա օրհնել տայ քեզ եկուր հաւերուն : Ոռիւ արեւ փայլ քեզ վերէն, Կենաւոր հովը փռէ ի վերէն : Այն, աղնիւ գարուն, եղանակ սիրուն, Արդեօք դու ի՞նչ բազմ բերի ինձ Տէրէն : Դիտաքաղ երթամ ի պարտէզ սպուն, Այն ու վախ բաշտեմ ես անդ օրն ի լուսն, Զիկայ ինձ հանդիստ, ցնծութիւն սրտիս, Ես վաղ եմ մուցել զի՞նչ անդորր է քուն :

(1) Բ. Գուրբ չէր ուզեր վաւերել Խրիմեան ընտրութիւնը՝ կասկածելով իւր վրայ, բայց Օտեան վստահեցուց զի. Գուրբ թէ Խրիմեան տէրութեան հաւատարմութեամբ անհրաժեշտ է :

Մեռած պատանքած գետնին կեանք տուար Տերութեան ծառին ստուերախիտ արար, Բեզ թռչնոց երամ հանդէս կանչեցիր, Ինձ մենակ խղճիս էսպէս մոռացար :

Առաջ գնա, գա'րուն, գէպ հիւսիսն ի խոր Գնա կանանցո'ւր դու անդ սար ու ձոր, Որոց անհամբեր քեզ կան՝ տո'ւր բարե, Բ'ուրախ դալտեամբ նոցա զուարճացո'ւր : Կուգաս դալ տարի, դու ինձ կը գտնես, Ոչ ի մեր այգին և ո'չ ի սլաքալի :

Այլ անպարթ քննով հոգի տակ պառկած, Գերեզմանաքար մի վրաս կը տեսնես,

Ռաֆ. Պարթևեան (Գառնա-Բախչա)

ԶՄԻՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ահաւասիկ այն կարևոր նամակը գործէ խօսեցանք թերթին այս աւուր Ազգ. Տեսութեան մէջ և զոր կը հըրատարկենք կատարեալ անկողմնակալութեամբ :

. . . Խմբագիր

« Զեր Կիրակնօրեայ Հայրենիքի սեպտ. 6-ին հրատարակեալ թուոյն մէջ, Զմիւռնիոյ ինդրոյ մասին, խորհրդածութիւն մը կարգացի :

Զիս ըստ բաւականին կը ճանաչեմ, ինչպէս ուրիշ ինդրոց մէջ, նոյնպէս ալ այս ինդրոյ մէջ միմիայն ճշմարտութեան և իրաւանց կողմնակիցներէն եմ և ոչ այլ ինչ, և այս կերպով պէտք է որ ըմբռնէք զըրութեանս ողբին :

Ինչպէս Զերի՝ նոյնպէս համայն Պաշտօնաց համար դեռ անխառն և առանց ապացոյցի և հետեւաբար տարակուսելի գտնուող հանրագրութեանց վրայ յիշելով՝ Ս. Առաջնորդը կը գատէր ու կը գատապարտէր :

Իբր տեղեկութիւն կը հաղորդեմ և ապահով եզր թէ նոյն հանրագրոյ ստորագրութեանց մէջ, ամենէն մեծ կարեւորութիւն ունեցող կարելի է քսանի չափ ստորագրութիւնը կան, որ մասնաւոր և անձնական հակառակութեան և անաւանդութեան պատճառաւ գրուած են և այդ պատճառները կրնան մի առ մի թուուիլ. մնացորդն նոյն քսանի ազդեցութեան ու ճշման ներքեւ ստորագրած են առանց հանրագիրը կարգալու և ամանք ալ առանց դոնէ նորա պարունակութեան մասին գաղափար մ'ունենալու դրած են իրենց ստորագրութիւնը :

Յետոյ պէտք է զիտնալ թէ ոչ միայն ամբողջ պաշտօնական մարմին

ներն՝ այլ Ազգին այն մասը՝ որոյ 'ի Կ. Պօլիս ողջամիտ անունը կը տան, և որ աստ Հայոց խիստ ստուար մեծամասնութիւնը կը կազմեն և որք ոչ գրագիր են և ոչ կախում ունեցող անձինք՝ այլ անկախ գիրք և գործ ունեցող ազգայիններ են, հոգւով մարմնով Ս. Առաջնորդին յարեալ են, և ըստ ամենայնի գոհ :

Պաշտօնական մարմինը երբէք այսչափ կանոնաւորապէս կազմուած էին. այժմ ունինք Երեսփոխանական Ժողով մը որ Իզմիրի Հայոց հարստութեամբ, խորհրդութեամբ և ազդեցութեամբ և ազդասիրութեամբ փայլող անձնաւորութեանց կէտն իւր մէջ կը պարունակէ :

Արդ, տեղւոյդ լրագիրը լաւ կը նեն եթէ այս տեսակ բաժանումներ փոխանակ գրգռելու՝ ջանան հանդարտեցնել և դոնէ գատապարտեմ առաջ՝ դատին վախճանին սպասել :

Կարևոր կը համարեմ յաւելուլ նաև թէ՝ տեղւոյդ պաշտօնական մարմինը պէտք է ապահով ըլլան որ Իզմիրի Ժողովուրդը չախտի թողու որ իրենց Ս. Առաջնորդը չարաբուլի, ուստի պիտի գործածէ այն ամեն կանոնաւոր միջոցներ, զորս Սահմանադրութիւնն և այլ գոյութիւն ունեցող օրէնքներ իւր տրամադրութեան ներքեւ կը գնեն :

Ահա իրաց լիճակը, զոր նկարագրելով՝ Մնամ յարգանքօք

8 Սեպտ. 87

Երգիւր

Դիտողութիւն. — Մեծ. Նամակագիր էֆնտիկն յայտնած իրողութիւններն ունին կարեւորութիւն, զի կը բացատրեն իրաց վիճակը և կը յայտնեն մեծամասնութեան փափաղն ու տրամադրութիւնները :

Մենք ալ կը ճանչենք զԴեր. Մեղքիտեղեկ Սրբազան որ ուսեայ, կարող և արժանաւոր եկեղեցական մ'է և զոր մենք Լոյսի մէջ կաթողիկոսական երեք ընտրելիներէ Դ. ք նշանակած էինք :

Եթէ այժմ կայ պարագայ մը, յորում կ'ատկուրենք մերթ ընդ մերթ քննադատել ու ցաւ յայտնել, այդ ալ կը վերաբերի յիշատակութեան և Շահպաղեանի խնդրոց :

Ն. Սրբաղնութիւն և համայն իւր

ԶԵՆՈՅՑ

Այսօր տեղւոյ անձկութեան պատճառաւ չենք կրցած հրատարակել Պատմական յօդուածն և նախորդ թիւէն մնացեալ Զմիւռնական դործեր մակագրով նամակի շարունակութիւնը:

ԶՈՒՍԱՐՃԱԼԻՔ

ՍՄՈՒՍՆՍՈՐՈՂԱԿՍՆ

(13 Թուէն)

(Տիկինն առանձին) .

Դնոյց, պէտք է որ ես ալ երթամ. հոս այլ ևս անտանելի է իմ կեանքը:

Ձեի ուղեր թողուլ իմ ամուսնական յարկն, ուր եղայ ամուսին և մայր:

Գորովանօք սերեցի զինքը, ինչպէս որ պարտքս էր, այլ նա բնաւ անտարբեր դռնուեցաւ իմ սիրոյս, հաւատարմութեան և աղաչանայս հանգէպ՝ երբէք ՚ի դու չշարժեցին զինք իմ արտասուքները՝ որ հեղեղի նման կը վաղէին աչերէս:

Միշտ նոյն, միշտ անդուծ և միշտ անպարտաճանաչ ու անհաւատարիմ:

Ո՛չ, ո՛չ, կին մը՝ տկար արարած մը չկրնար տոկալ:

Այլ ես շատ համբերեցի, և այժմ մարդիկ եթէ մանանխոյ հատի չափ դուծ և վտրբ ինչ արդարութեան զգացում ունին, պէտք չէ որ մեղադրեն զիս թողելուս համար իմ ընտանեկան յարկը՝ որ կատարեալ տանջանարան մ'է և բաժնուելուս համար այնպիսի ամուսնէ՝ որ դահիճ մ'է:

Դահիճ, ինչ կ'ըսեմ. դահիճը գէթ մէկ վայրկեանի մէջ կը կատարէ իր պաշտօնը, և ներքին չէ իրեն չարչարել զոճը, դատապարտելու:

Երբեք թերացած չեմ ամուսնական պարտուցս մէջ, միշտ հաւատարիմ դռնուած եմ. խիղճս հանգարտ է:

Ուրեմն, ո՛վ պիտի դատապարտէ զիս մեկնելուս համար, որ հարկ մը դարձած է:

Եւ ինչո՞ւ դատապարտեն անմեղ մը, արդար մը և վերջապէս՝ զոճ մը:

Եւ միթէ մարդիկ այնքան անդուծ ու անարդար են:

Ո՛չ, ո՛չ. դժուր լին անմեղին և իրաւունք արդարին համար:

Համակրողք կրնան վատն լինել թէ այդ երկու խնդիրք իւր համբաւոյն մեծապէս ֆլաւած են և դալթակզողները եղած են անոնք՝ որ Ն. Սրբազնութեան նկատմամբ սէր, յարգանք ու համարում կը տածէին և որք իրենց դիրքով, ազդեցութեամբ, պատըւաւորութեամբ և ողջմտութեամբ հանրածանօթ են և կը կազմեն Աղղին ստուար մեծամասնութիւնը:

Սակայն Ն. Սրբազնութիւն կրնայ իւր ֆլաւած վարկը վերահաստատել և վերաբն արժանանալ ընդհանուրի համարման ու համակրանայք՝ յիշատակութեան ձևին մէջ հետեւելով աղղովին ընկալեալ սովորութեան, (եթէ ստոյգ է թէ Ն. Սրբազնութիւն տարբեր ձևով կը յիշատակէ Ս. Կաթողիկոսի անունը եկեղեցւոյ մէջ և կամ տարբեր ձևով յիշատակողներն յուղղութիւն չը հրաւիրէր) և թէ զՆահապաղեան անմիջապէս Պօլիս զրկելով իրացատրութիւն:

Ասոնք այնպիսի կէտեր են, որ հանրագրին հետ բնաւ առնչութիւն չունին, ընդհանուր խնդիր դարձած են, և որ կը յուղեն ամենուն հետաքրքրութիւնը:

Դալով հանրագրին, ստոյգ է թէ չենք կրնար որչափ կարծիք մ'յայտնել և դայն հիմ բռնել դատապարտելու, քանի որ դեռ քննութիւն կատարուած չէ. ուստի պարզ ամբաստանութեան անդին չանցնիր, և որ կըրնայ սուտ ու անհիմն և կամ ստոյգ ու ճշմարիտ լինել, որ հարկաւ քննութիւնն ու դատաստանը միայն պիտի երևան հանեն:

Սակայն, ըստ մեզ՝ փոխանակ քննութեան ու դատաստանի ենթարկելու զինդիրը որ գուցէ կիրքերն առաւել ևս գրգռելու և կամ ցրտութիւն տուած բերելու ծառայէ, լաւագոյն է հաշուութեամբ վերջացնել առանց մէկուն կամ միւսին պարտութեան հարկ թողելու:

Այս է աղիւս Իլմիրցիներէ սպասուածն և դայս կ'առաջարկենք անկեղծօրէն, որովհետեւ երկու կուսակցութիւններ ալ եղբարք են և անշուշտ նախանձախնդիր են ազգային օգտի:

Կին մը՝ որ պարկեշտ, հաւատարիմ ու արարտաճանաչ է, պէտք չէ որ չարչարուի անդուծ, անպարտաճանաչ ու անհաւատարիմ ամուսնէ, զի ամուսնութիւնը տանջանարան չէ:

Կինն ալ մարդ է, կինն ալ ունի սիրտ, զգացում, արժանիք և յատկութիւններ:

Եթէ այս մարդը տունէն դուրս ունի աշխատութիւններ, կինն ալ տանը մէջ ունի աշխատութիւններ, և բան մ'ալ տուելի, որովհետեւ զաւակաց հոգն ալ է իր վրայ:

Սրդ, ո՛ր օրէնսդիրը, ճշգրեցէր ու յարմարացէր ամուսնական օրէնքները արդի պիտոյից ու պահանջմանց:

Մեկնեցաւ տիկինը, դնաց, բաժնեւեցաւ իր ամուսնական յարկէն, այլ ինչ զգաց արդեօք և տակաւին ինչ կ'զգայ իւր սիրտը:

Ձգա՛ւ, ա՛հ ինչ դժուարին բան է զգայուն ըլլալ և հտիպուիլ խեղճել իւր զգացումներ:

Ո՛վ մարդիկ, ո՛վ բարք:

ԿՕԼՈՇԿԱ

Յանցանքը միայն անձրեւինը չէ, արեւն ալ յանցաւոր է որ այս հինգշաբթի օր սաստիկ տաք ըրաւ, որով փափկամարմն ու փափկամարմին երեսփոխան էֆէնտիներէ շատեր չկըրցին դալ ժողովի:

Դժբաղդարար այս պարագան նախատեսեալ չէր, բայց հիմա որ յայտնի եղաւ, Մայր-Ղիւանը պարտի յետ այսօրիկ հրաւիրադրաց հետ մէյմէկ քուքուլէթայը մաշխալ անձրեւի և մէյմէկ ալ ճերմակ հովանոց արեւի համար զրկել, որպէս զի Տեաքը երեսփոխանը անձրեւէ ու տրեւէ չնեղուին ժողովի դալու համար:

Այս բան անհրաժեշտ է, որովհետեւ այս անդամի բացակայից մէջ կը նշմարուէին այն երեսփոխան Տեաքը, որ անձրեւին ժողովի չեկող երեսփոխան Տեաքը գէթ կը բողբէին. բայց այս անգամ որ անձրեւ չկար, իրենք բացակայ դառնալու անշուշտ արեւի պատճառաւ:

Ինչ ըսել, կան Տեաքը երեսփոխանը որ անձրեւէ չեն աշործիր, կան ալ որ տրեւ չեն սիրեր (կ'աղաչենք, թիւրիմացութեամբ ճշմարտութիւնը չը հասկցուի):

Երկու կողմն ալ ՚ի հարկէ իր պատ-
հառներն ու իրաւունքն ունի, զորս
յարգելի պարտաւոր ենք, որովհետեւ
Ազգային Երեսփոխան են:

Բողոքողներու մէջէն ալ բացակա-
ներ կային, բայց ունէին իրենց տէ-
միրապաշտերկայացուցիչները, որ ազ-
գասիրաբար տրեւ ու անձրեւ առոյ
ինչ կը դրնէ, որովհետեւ սկզբունք
ունին և որք իրենց սկզբունքին հա-
մար շատ բան կը զոհեն:

Ժողովը բացուեցաւ զանգակահա-
րութեամբ ու ազօթքով:

Օրակարգն էր Ատենապետաց Դի-
ւանի կողմէն:

Հակառակ բողոք մարդերներու՝
զորս կը յարուցանէին արագիւր, կո-
լոշկան ելաւ վերջապէս. Ահ հատ տղ-
ւորիկ ու կայտառ փիլիճներ, որոնց
ամենն ալ կը հաւնին:

Ժողովը սերեց ու գգուեց իւր Ա-
տենապետաց Դիւանի կողմէն փի-
լիճները և որոշեց զանոնք մեծցնելու
խնամքը ստանձնել:

Բողոքողը պայտացած են՝ ոչ թէ անոր
համար որ փիլիճները իրենց ճաշակին
անյարմար են, այլ անոր համար՝ որ
կողմէն հանելու ձեւն ու եղանակը
իրենց ուղածը չէր:

Առաջ, վերադառնալով քաղաքին, և
անշուտ չէին կրնար չորոգորել, որով-
հետեւ սկզբունք ունին, և եթէ չբողո-
քէին, ՚ի հարկէ իրենց սկզբունքին դէմ
շարժած կ'ըլլային:

Բողոքելով վշտացուցած չեղան ի-
րենց սկզբունքը, բայց արդեօք Ատե-
նապետաց Դիւանի փիլիճները վշտա-
ցա՞ն և վիրաւորեալ կը նկատե՞ն ի-
րենց դիւրադգածութիւնը:

Եթէ այնպէս է, կը խնդրենք ի-
րենցմէ՝ որ հիմա Ազգային փիլիճներն
են, ազգասիրաբար բարեհաճին իրենց
գիւրադգածութիւնը վիրաւորեալ չնը-
կատել, որովհետեւ անշուշտ փափկու-
թեան գէմ է մեռածան բողոքողաց
խաթըր չինելու համար անդին մեծա-
մասնութեան խաթըր կոտրել:

ՄՐՅԱՆԱԿԱՐԱՇԻՅԻՆ

Գլխաւոր-թղթակից Երեսփոխան Է-
ֆէնտին. - Ոսպնդէն ճաշակ մը:

Բըթըլիկ Երեսփոխան Էֆէնտին. -
Բուքլա պէպէք մը:

Զարիֆ-Զիւրաֆէ Երեսփոխան Է-
ֆէնտին. - Շիշէ մը լալանտա:

Պարոնիկ Երեսփոխան Էֆէնտին. -
Ներքին կանոնադիր մը:

Զըթըրըլըմ քօքօնա Երեսփո-
խանին Էֆէնտին. - Թիւրնիւր մը:

Էսէֆէնիկի վէ տէհչէթամիկ Երես-
փոխան Էֆէնտին. - Փառաւոր ապ-
տակ մը քթին բերնին:

Մենծ-ազա Երեսփոխան Էֆէնտին.
- Խատիֆէլի խօլթուկ մը:

Ո՞Վ Է ԱՅՆ

Որ վարչական աթոռի վրայ կը մեծ-
նայ, իսկ Երեսփոխանական աթոռի
վրայ կը պղտիկնայ:

ԶԱՆԾՑՑԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Բարոյական. - Ինչ ըլլալը գիտնալ
ուղղը թող Մանգումէ կարգայ:

Աթըրթըլար. - Ազգ. Պատրիա-
քարանի գրամահաւարին ոտքի ամանը:

Կատաղի. - Հայր Տէվրիշին Լեզուն
Մեծանձն. - Պոյը մանձ մարդ:

Ազգասէր. - Լեզուն նայէ և ոչ
սիրար:

Քօրսէ. - Զարիֆ երեւալու համար
կանանց կամաւոր չարչարանքը, ուր-
կէ անդին իրենց գերեզմանը շատ հե-
ռու չէ:

Թիւրնիւր. - Համետ, զոր չափի
գործածէին կանայք, եթէ կրնանին
ալ երկու աչք ունենային:

Սիւս. - Կանանց արժանիքը, որով
կը փայլին:

Պերճախօս. - Սօլուխ ալմամաճա-
սընա մախարայի պէս կըլըլ խօսը
ընող:

Առաքինի. - Կուզես նէ ֆէնտինով
փնտռէ:

Մեկենաս. - Դու միայն կաս,
վախ օր տահա ծարն էս ծարոց:

Վեհանձն. - Զգուշացիր որ բան
մը չէրթայ վրայէդ:

ԿՆԱՅԻՆ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԱՌԾԱՆԵՐ

Տուռաւ սըլը կոցէ, արբայինա կող-
մի պոներ:

Խենդը խենդին քովը կապես նէ
եա առոց կառնէ եա բարոց:

Նինէ խաթման, դուռն խրատ տա-
լէտ պէրի կատուն օխտը ճանճ պըռ-
նեց:

Շանըր կեցիր օր լինորը կաս:

Քեզի կինով էս ըսեն նէ, քիչ մըն
ար պատը պոնէ տէ անանկ քալէ:

Պապուտ անունովը մի պարծենար,
նայէ օր տուն քու անունովտ պարծե-
նաս:

Սօխ չեմ կերեր օր սիրտս էրի:

Օտուըներտ եօրդանիտ կէօրէ էր-
կնցու:

Վաղող ծինը կերը կեւելցունէ:

Մառկա ամուր պոնէ օր ան ար-
քեղ պահէ:

Պ. ԲԱԹԱՌՈՒՓԻՆ ՆԱՄԱԿԸ

Մուշու զաղէթածի,

Քու պատուական խաղէղայիտ մէ-
ջը կնիկներուն թարաֆէն գրված Շո-
ղակաթ տուտուլին մէքուտը կար-
գալով անցած շարժու՝ մեր արխատաշ-
ներուն հետ վախա հախ տըվինը ունէ,
հալ պուքի հաթը մինալ կնիտոցը չէ,
հալսը երկիմարդիկներ ալ կան:

Մէսէլա, կնիկ կայ քի երկանը
հալէն չի հասկնար, չունիմը մտիկ չը-
ներ, ալաղը օլտուխճա պիր տիւղի
պեր կը կանչէ թագէ շարթա, մանթօ,
ֆիտան, վէ էլտիվէն կուղէ, կեսուրոջը
քովը չի կենար, դատ տուն տեղ կու-
ղէ, սա կուղէ, նա կուղէ, կուղէ օղ-
լու կուղէ, վէլ հասըլ կուղէ:

Ընես նէ, քէսէաւր Էֆէնտին խայիլ
չ'ըլլար, չընես նէ տըռաւըլին սօնը
չի դար, արպէտա մըն է կը բրդի,
Փալանին երկը տես ինտար կ'ընէ կոր,
տուն մարդ չէս, չունէիր նէ թո՛ղ չի
կարդուէիր, կարդուիլը խօլա՞յ սյուն
կիտմար, կ'ընես. կլոխ ունիս նէ տի-
մացուր:

Ֆալանը ըտածնին կը ճաշանը,
երկու ճէպը պէնտէն պէթէր ՚ի փարա
չունի. իրաւ կ'ընէ կոր ամա՝ ինտոր
կ'ընէ կոր նայինք, ինք է ընողը:

Խաղէթածի աղա, էլէր կլոխ կը
յտացունենը կորնէ աֆի կ'ընես, Ֆա-
լատ տունը պէեան ընելուս սէպէպը
ան է քի, երկիմարդիկ ալ էւէլ էւէ-
լօր տէրտ ունին, օրթալըլին հալը իշ-
տէ կայ ու կերեալ. ամիս կ'ըլլայ քի
սիֆտահարը խանութ կը կոցենը կոր.
առաւըլնէ մինչուկ իրինկուն արթաճի
խուճուտի պէս կը մոմտանը, իրի-
կուններն ալ տուն էրթանը նէ մինչեւ
լուս տըռաւ արու մտիկ ըրէ. էթ մէքճին,
պալաւը, խասապը, զարգալաթ ճին,
փատը քէօմիւրը մըտմըտանիքէն՝ մէյ
մըն ալ սիւսը, ալաֆրանկան մոմտալու:

Մտնումս ամա, զի քո է կարողութիւն, չի մտնումս, տունին սէմթը էր թալու չէ:

Մէկը կ'ընէ, մէկալն ալ անոր հետ տեւակ ըլլալ կուզէ, վա՛յ մեխկիս, կ'ըսէ, ան ըրեր է, էս ինչո՞ւ չ'ընեմ, էս ալ կ'նիկ չեմ մի, կենճ չեմ մի, անկէ վա՛ր կը մնամ:

Դուն բան չունիս նէ հասկցու քի՛ պէ պապամ, անոր էրկանը հալին վախտին ծառք կուտայ, թալուդ դադա պաղսա երթըլըր. մտիկ ընողը վո՞վ է, չափ ճանչնողը վո՞վ է:

Վէ՛հասըլ, մուշու խաղէթածի, աս հալը ահալին վրայ շատ մը տիւշիւն միջ ըլլալէն ետքը՝ ահապաճա խարար տվինք աս մէկաուսը կրելու քի խաղէդայլտ մէջ տէրճ ընես պարէ Պատրեարքարանը նստողներն ալ մեր հալը հասկընան չարէ մը կտնան, վէ դպրատունի վարժապետները քիչ մըն ալ էքոնօմիս վէ չափ ճանչնալ ոորու եցուէն ախճիկներուն:

Ե՛յէր Պատրեարքարանը սա անիւ ծած մօտան պարթիթը նղովէ վէ բանա-

դըրէ նէ, պէլքի քիչ մը ֆայտա ընէ: Թախըմ մը տէրալիներուն թարաֆէն:

ԲԱԹԱՐՈՒՑ

Տանտէրէն վախուս ամուսն քանին ըլլալը չի հարցուցի:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Ազգ. ժողովքը իւր այս հինգշաբթի աւուր նստին մէջ հուսկ ապա կատարեց Գաղ. ժողովոյ ընտրութիւնն հետեւեալ կերպիւ.

Ապրի Սահակ Էֆէնտի	
Թորոսեան Յովհաննէս Էֆէնտի	
Կիւլպէնի Պատրիկ	»
Մաքսուտեան Սիմոն պէյ	
Սվաճեան կարապետ Էֆէնտի	
Հաղարեան Կարապետ	»
Չայեան Իլիաս	»
Աղնաւորեան Յովհաննէս	»
Բախամաճեան Կարապետ	»
Սրբահամեան Սարգիս	»
Դաբրիէլեան Դաբրիէլ	»
Հաճեան Խաչիկ	»

Մարկոսեան Դրիդոր »
Ասլանեան Մանուկ »

— Իզմիրէ թղթակցութիւն մը մեզ կ'իմացնէ թէ Սպարթալեան Վսեմ. Յովհաննէս Էֆէնտի եւս վշտացած է, իսկ Մեծ. Կարապետ Էֆէնտի Սպարթալեան եւ Մեծ. Յ. Վեմեան Էֆէնտի հրաժարեր են տեղւոյն Գաւառ. Ժողովոյ տեղամակցութենէ: Թէ Ն. Վսեմ. մութեան վշտանալուն տեղի տուող պարագան եւ թէ յիշեալ Մեծ. անձանց երեսփոխանութենէ հրաժարիլն ընդհանրապէս ցաւ պատճառած է տեղւոյն ազգայնոց:

— Դիմաքսեան Դեր. Հմայեալ եպիսկոպոս վաղը Սամաթիայ Ս. Դէորդեկեղեցին հանդիսաւոր Պատարագ պիտի մատուցանէ:

— Նէնի-գաբուրի մէջ աշխոյժ երիտասարդներէ բաղկացեալ մասնախումբ մը կազմուած է որ հանդանա կուծիւն պիտի կատարէ թաղին եկեղեցւոյն համար նստարաններ շինելու եւ դիւաւորարար նպաստելու Ս. Առա-

և արդարատիրութիւնը կը ճանչնամ, բայց հակառակ խղճահարութեանցդ՝ ՚ի զրկանս Մաքրանի պիտի ոտիպուիս օժտել Օռէլին, քանի որ կինդ զոյգ կը պահանջէ. կը բաղձամ մասամբ խնայել քեզ անարդարութեան մը խղճի խայթն՝ զոր ի հարկէ ստիպեալ ՚ի զործ պիտի դնես, թէպէտ զայրացմամբ:

— Ի՞նչ ըսել կ'ուզես. — հարցուց վաղեմի վաճառականն որոյ խնայողութիւնն այդքան ծանր ցնցմանց տակ՝ տկարանալու կ'սկսէր: — Ի՞նչպէս զըլլիս կը դառնայ, հազիւ ըսածդ կը հասկնամ:

— Իսէ զիս, խեղճ բարեկամս: Խնայութեանցս շնորհիւ հայրենական ժառանգութեանս տուած է, հարստութիւնս Մարխանայ օժիտ պիտի ընեմ, եւ յայտմ պարագայի իւրեան եւ իւր ամուսնույն հետ պիտի բնակիմ: Եթէ, ընդհակառակն, ազդիկ մնայ, դարձեալ միասին պիտի շարունակենք ապրիլ, եւ օր մը իմ միակ ժառանգորդս պիտի ըլլայ: Նա կը հաւանի ինձ հետ ապրելու, եւ կը կարծէ թէ իւր այս հաւանութիւն եւ ոչ մի կերպիւ կը վիրաւորէ ձեզ, տիկին, — հօրաքոյր Բուխաման, յաւելցուց հարսին ուղղելով իւր

օգտակար եղած է, այլ այժմ, ցաւալի սընախառութիւններէ մոլորեալ՝ քեզ այնքան աղետաբեր ըլլալ կ'սպասեմ որքան ժամանակ մը վրկարար եղած էր այն... Ոչ, չեմ ստիպեր քեզ ընդդիմանալու... Եթէ դիտնայի թէ կարող ըլլայիր դէմ դնելու՝ այսպէս չ'էի խօսեր: Քու բնութեանդ բարութիւնն եւ զգայնութիւնը գիտեմ, բայց տկարութիւնն ինչ ալ գիտեմ. եթէ բանականութեան ձայնըն իշխել տալ վտրճես հոս, ինչպէս կ'ընդրաւ քեզ՝ կեանքդ դժուր մը պիտի դառնայ... Զիջիր, որպէս զի դժոխք չ'իյնաս...:

— Ա՛հ, դու զիս կը սիրես, դու՛. — մըմնջեց ցաւաղին նախկին վաճառականն, — դու կը հասկնաս հօր մը վիշտերն՝ զորս խեղճ յիմար մը կ'ստիպէ յանարգարութիւն: Տիկին ժողովրդա իւր ամուսնոյն վերջին բաւերէն բարկացայտ՝ հօրաքեռ Բուխամանի բազկէն բռնեց ու ցտամամբ ըսաւ,

— Օրիորդ, այսպէս այլ եւս եղբայրնիկ մի զրդուէք ինձ դէմ, ապա թէ ոչ զիս կըստիպէք...:

— Հանդարտ եղիք, տիկին, — պատասխանեց ծերունի ազնիւն աղնուական կերպով:

քելոց վարժարանի նորոգութեան, գը-
րասեղանաց շինութեան և այլ պիտո-
յից :

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՇՆՈՐՀ

Մեծաւ դոհութեամբ կը ծանու-
ցանենք թէ՛ Վեհ. Սուլթանը գնահա-
տելով արտաքին գործոց նախարա-
րութեան Իրաւագէտ - Խորհրդական
Նորատունկեան Վսեմ. Գարբիէլ էֆէն-
տիի մատուցած բարւոք ծառայու-
թիւնները՝ բարեհաճ է ն. Վսե-
մութեան ամսականին վրայ 2000 շու-
րուշի յաւելում մ'ընել :

ԻՏՄԱՆ

ԿԱՄ

ՏԱՃԿԵՐԷՆ ՄՏԱՄԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Տէր Եւ Հրատարակիչ

ՀԱՅ ԳՐԱԾԱՐԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Սոյն տաճկերէն ընկերացաւթեան գիր-
քն որ երեք մասերէ կը բաղկանայ, հաշա-
կաւոր քուրք գրադէտ և Օսմանեան բարձ-
րագոյն վարժարանաց ուսուցիչ Ալի Նադի-
մա պէյի կողմէ պատրաստուած է ըստ Բէ-

լիալէի գրութեան, և որոյ առաջին մասին
տպագրութիւնն արդէն տպաւած լինելով,
երկրորդ տպագրութեան արժանացած է կա-
րեւոր յուշեցումով, այն է՝ զժողովրդաց
բառերուն բացատրութեամբն :

Սոյն դատադիրքն արդէն Օսմանեանեան,
Յունական և Հրէական վարժարանաց մէջ
մուտ գտած է զնահատուելով նոցա կրթա-
կան տեսչութիւններէն, և զոհութեամբ կը
յիշատակենք թէ մեր կրթական Տեսչու-
թիւնն ևս արժանապէս գնահատելով և Պատ-
րիարքարանի կնքովն վաւերելով ներմուծած
է զայն ընտրեալ դատադարաց մէջ, իր Ծա-
մանեան ընթերցանութեան մէջ հատիկ դա-
տադիրք մը :

Գինն է Ա. մասին 2 դրշ. Բ. մասին 2 ու
դրշ. և Գ. մասին 3 դրշ.

Տպագրութիւն յոյժ մաքուր :

Աղղային վարժարանաց համար հարիւ-
րին 20 ղեղէ կը ըլլայ :

ՊԱՐԳԵՆԱԿՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՐԻՍ ՓԱՃԻԱԼԱՐԸ

Թարգմանիչ

Հրատարակիչ

Յ. Թ. ՕԼԱԵԱՆ

Կ. ՊԵՊԵՐԵԱՆ

Այս վերադրանութեան Ա. հատորը
լրացած և Բ. հատորն սկսուած է հը-
րատարակիլ :

ԻՆՔՆՍՊԱՆՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ընդդէմ գիշական, գաղղիական
(ֆրէնկի) միզանցքաբորբոքային (պէլ-
սոսպուլուզու) և այլ ավիրաբխեան
հիւանդութեանց :

Գին 6 ՂՐՈՒՇ

Կեդրոնատեղին է Պողոսեան գրա-
տան, Չաղմագ ճըլար-Եօզուշ, Թ. 56:
Սոյն առողջաբանական գործն իւր
բաղմոքուտ և հետաքրքրաշարժ պա-
րունակութեամբ կը գերազանցէ ցարդ-
այս նիւթիս վրայ հրատարակեալ
հին գործերն, (օրինակի համար Հայ-
կունիի և Պապուտորեանի (Սնան տե-
րեւերն, Գերեզմանք երիտաւորդացն,
Գաղանիք բնութեան այլովքն հան-
դերձ) այնպէս որ այդ կցկաւոր գրքե-
րը կարգալու փափաքոյն, եթէ կար-
դայ ինքնապաշտպանութիւնն, ոչ ևս
պէտք պիտի զգայ անոնց :

Գաւառներէն ո՛վ որ 7 դրուշի թըղ-
թատարական գրուշ մ'ընէ, յաջորդ-
փոստով անմիջապէս կ'ստանայ մի օրի-
նակ :

Տնօրէն Եւ Խմբագիր	Արտօնատէր
Մ. ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ	Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

ՏՊԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊԵՊԵՐԵԱՆ
Կ. Պօլիս Զիցեք-Փազար :

մը բաղունք քաշելով, - այլ ևս ձեր տան
մէջ իմ ներկայութիւնս ձեր վրայ բեռ չը
պիտի ըլլայ :

— Բռնաւորանա՛, ի՞նչ կըսես :

— Եղբայր, այս տունէն կը մեկնիմ ահա,
պէտք է որ բաժնուինք :

— Բաժնուինք, բայց անկարելի է այդ,
չե՞ս մտածեր թէ քառասուն տարիէ ՚ի վեր
միասին կ'ապրինք : Աստուած իմ, Աստուած
իմ, ո՛հ, կարծես թէ գլուխս պիտի պայթի,
արեւնն կը խեղդէ զիս, - մըմընց հէգ ժողո-
րուա, որ արեւնային խառնուածքի տէր,
զրեթէ կաթնուածոտ, զգաց թէ արեւնն ուժ-
ղքնակի ՚ի սիրտն և յուզեղն կը յորդէր. յե-
տոյ, վայրկեան մը վշտահար լուծիւն պա-
հելէ վերջ՝ աղերսայի և հատկաւ ձայնով
մ'ըսաւ՝

— Ոչ, ոչ, չը պիտի լքանես զիս : Ողոր-
մած Յէր, միւսնոյն օրուան մէջ իմ հնազոյն
լարեկամս և քոյրս կը բաժնուին, շա՛տ է
այս, շա՛տ : Ոչ, չես կրնար թողուլ զիս այն
պիտի աստն մը՝ յորում առաւել քան երբեք
քեզ պէտք ունիմ : - Եւ յաւելցուց, խռով-
եալ և զրեթէ խեղայեղ. - չեմ ուզեր կնոջս

հետ մինակ մնալ հոռ : Կը վախնամ իրմէ այ-
ժըմ . . . Ե՛հ, այս կեանքս գոյսք դարձնել
ուղաճեղէն ՚ի վեր կը վախնամ իրմէ :

Այս բառերն հակառակ արկին ժողո-
րուայի ցասկոտ բնաւորութեան՝ դառնապէս
յուզեցին զինք :

Հօրաքոյր Բռնաւորանա ևս դառնապէս
յուզուեցաւ : Վայրկեան մը վարանեցաւ
այս պարագային մէջ եղբայրն թողուլ բաժ-
նուելու : Բայց այնքան լաւ կը ճանչնար պա-
րոն ժողոփրուայի բնութիւնն որ տկար, միայն-
դամայն բարի, և երկար տանէն ՚ի վեր կնոջ
լուծին տակ էր, և իւր վարանմանէն ետ կե-
ցաւ, և, ըսաւ :

— Խեղճ բարեկամս, քանի որ քու սո-
վորականիդ համաձայն կնոջդ կամաց պիտի
ենթարկես ինքզինքդ՝ հարսէս երկնչելու բը-
նաւ տեղի չկայ : Այժմ ձեր երկուքին առա-
ջարկութիւն մ'ունիմ ընելիք Մարիանի նը-
կատմամբ :

— Ի՞նչ առաջարկութիւն, - հարցուց տի-
կին ժողոփրուա բաւական զարմացեալ, ի՞նչ
ըսել կուզէք, օրիորդ :

— Եղբայր իմ, սրտիդ վիհանձնութիւնն